

Llicenciatura en Ciències religioses

Història de la missió apostòlica

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 2n | **ECTS:** 5
- **Àrea:** Bíblia | **Període lectiu:**
- **Professorat:** [Dr. Lluís Serra i Llansana](#) | **Llengua:**

Justificació

Els inicis de la missió apostòlica configuren la història cristiana del segle I.

Mirarem de reconstruir els fets històrics, comparant especialment les dues fonts principals de què disposem, les cartes de Pau i el llibre dels Fets dels Apòstols. Fins on ens sigui possible, recollirem els testimonis de la primera hora de l'evangelització com la realitzada per Pere i Pau, reconstruirem el quadre històric a partir dels relats, definirem els principals conflictes i la manera de donar-los solució, i coneixerem l'itinerari de l'expansió cristiana al segle I.

Alhora, degut a la peculiaritat de les dues fonts mencionades, treballarem també les seves respectives teologies, per tal d'endinsar-nos en el missatge cristià que volen transmetre. Amb tot plegat, voldrem apropar-nos a comprendre millor la vida de les primeres comunitats cristianes.

Requisits i orientacions prèvies

- Haver superat correctament les assignatures de Batxillerat d'Introducció al Nou Testament, d'Evangelis Sinòptics i de Cartes apostòliques.
- És francament interessant fer servir els coneixements de grec que hem adquirit.

Competències i Objectius

Genèriques:

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Capacitat d'organització i de planificació. □
- Comunicació escrita. □

- Capacitat crítica i autocrítica. □
- Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica. □
- Habilitats d'investigació. □
- Capacitat per a generar noves idees (creativitat). □

Específiques:

- Aprofundir en els continguts propis del Grau, àmbit Bíblia. □
 - Formular criteris generals i específics en relació a temàtiques concretes de l'àmbit de Bíblia. □
 - Contrastar i avaluar de forma continuada els coneixements adquirits en aquest àmbit com a fonament de la teologia. □
 - Conèixer els mètodes i recursos d'investigació, aplicar-los a l'àmbit bíblic amb un nivell òptim de coneixement i us del grec bíblic. □
 - Identificar i investigar els factors/situacions actuals des de la perspectiva bíblica.
 - Capacitat de situar-se en la cultura de l'època històrica corresponent al primer segle.
 - Demostrar capacitat d'escolta, respecte i diàleg, facilitant l'estudi i la comunicació. □
- *Conceptuals:*
- o Conèixer la història cristiana del segle I, en el marc cultural on es va desenvolupar.
 - o Fer una relectura de les comunitats cristianes del segle I i de les problemàtiques en les que estaven immerses.
 - o Extreure els temes teològics principals dels escrits que analitzarem.
- *Habilitats:*
- o Reconstruir críticament quadres històrics a partir dels relats.
 - o Analitzar els textos bíblics.
 - o Argumentar els continguts teològics i eclesials que es desprenguin de l'estudi.
- *Valors o actituds:*
- o Promoure el valor de la reflexió personal.
 - o Interpretar la realitat eclesial actual a la llum dels orígens del cristianisme.

Continguts

1. Fonts històriques

- 1.1. Les cartes paulines
- 1.2. El llibre dels Fets dels Apòstols
- 1.3. Altres fonts

2. Els inicis
 - 2.1. Les aparicions del Ressuscitat
 - 2.2. El primer grup a Jerusalem

3. Els hel·lenistes
 - 3.1. Hebreus i hel·lenistes
 - 3.2. La persecució

4. L'expansió del cristianisme
 - 4.1. Samaria
 - 4.2. Antioquia
 - 4.3. La figura de Pere

5. L'assemblea de Jerusalem

6. La figura de Pau
 - 6.1. El Pau pre-cristià i la seva conversió
 - 6.2. Abans de l'assemblea de Jerusalem
 - 6.3. Les missions paulines
 - 6.4. Les comunitats paulines i els seus problemes
 - 6.5. La col·lecta

Metodologia i Avaluació

Activitat a l'aula virtual: 10%

Jornades presencials: 5%

Treball i estudi personal:

- Lectura i estudi: 40%
- Planificació i realització dels treballs: 45%

Criteris d'avaluació:

- Es tindrà en compte la bona presentació dels treballs escrits i la puntualitat en les entregues.
- S'avaluarà la comprensió dels textos en el seu context social i religiós.
- S'avaluarà la capacitat crítica en la reconstrucció d'un marc històric.
- S'avaluarà la capacitat crítica en presentar conclusions teològico-pastorals en base als estudis realitzats.

Tècniques d'avaluació:

- La participació activa en l'assignatura, a través de classes presencials, fòrums, debats, xats, puntualitat en l'entrega de treballs, etc. compta un 10%.
- Els treballs dels temes 2 al 6 signifiquen un 90% del total, que correspon a un 18% per cada treball.

Bibliografia

Fonts d'informació bàsica

Nou Testament grec-llatí-català, Barcelona: Associació Bíblica de Catalunya - Editorial Claret - Societats Bíbliques Unides 1995.

Eines:

Software for Biblical Exegesis and Research. BibleWorks 10.

P. Sais - S. Sais, *Nou Testament grec-català. Bíblia interlineal catalana*, Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya: Barcelona 2008.

M. Zerwick - M. Grosvenor, *Análisis gramatical del griego del Nuevo Testamento*, Estella: Verbo Divino 2008.

AA. VV., *Diccionario enciclopédico de la Biblia*, Herder: Barcelona 1993.

H. Balz - G. Schneider, *Diccionario exegético del Nuevo Testamento* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 90-91), Salamanca: Sígueme 1996-1998.

G. Kittel, *Grande lessico del Nuovo Testamento* (15 vols.), Brescia 1965-1988.

R. Brown - J. A. Fitzmyer - R. E. Murphy (eds.), *Nuevo Comentario Bíblico San Jerónimo. Nuevo Testamento y artículos temáticos*, Estella: Verbo Divino 2004.

S. Guijarro - M. Salvador (eds.), *Comentario al Nuevo Testamento*, Madrid: La Casa de la Biblia 1995.

Comentaris:

X. Alegre, *Carta a los romanos* (Guías de lectura del Nuevo Testamento 6), Estella: Verbo Divino 2012.

G. Barbaglio, *Corinzi 1-2* (Leggere oggi la Bibbia 2), Brescia: Queriniana 1989.

J. A. Fitzmyer, *Lettera ai Romani: comentario critico-teologico*, Casale Monferrato: Piemme 1999.

J. A. Fitzmyer, *Los Hechos de los Apóstoles* (2 vols.), Salamanca: Sígueme 2003.

J. L. Martyn, *Galatians* (AB 33A), New York: Doubleday 1997.

F. Rinaldo, *Atti degli apostoli* (Leggere Oggi la Bibbia. Nuovo Testamento 5), Brescia: Queriniana 1994.

J. Sánchez-Bosch, *Escritos paulinos* (Introducción al estudio de la Biblia 7), Estella: Verbo Divino 1999.

U. Wilckens, *La Carta a los romanos* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 61-62), Estella: Verbo Divino 1989-1992.

Estudis:

R. Aguirre (ed.), *Así empezó el cristianismo* (Agora 28), Estella: Verbo Divino 2010.

J. N. Aletti, *Eclesiología de las cartas de san Pablo* (Estudios Bíblicos 40), Estella: Verbo Divino 2010.

G. Barbaglio, *Pablo de Tarso y los orígenes cristianos*, Salamanca: Sígueme 1997.

J. D. G. Dunn, *El cristianismo en sus comienzos. II. Comenzando desde Jerusalén* (2 vol.), Estella: Verbo Divino 2012.

R. Dupont-Roc, *San Pablo: ¿una teología de la Iglesia?* (Cuadernos bíblicos 147), Estella: Verbo Divino 2010.

- P. Eisenbaum, *Pablo no fue cristiano*, Estella: Verbo Divino 2014.
- J. A Fitzmyer, *Teología de san Pablo: síntesis y perspectivas*, Madrid: Cristiandad 2008.
- C. J. Gil, *Pablo en el naciente cristianismo* (Qué se sabe de... 10), Estella: Verbo Divino 2015.
- S. Guijarro, *La primera evangelización* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 138), Salamanca: Sígueme 2013.
- L. Schenke, *La comunidad primitiva: historia y teología* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 88), Salamanca: Sígueme 1999.
- S. Vidal, *Hechos de los Apóstoles y orígenes cristianos* (Presencia teológica 224), Cantabria: Sal Terrae 2015.
- A. J. M. Wedderburn, *Una historia de los primeros cristianos* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 150), Salamanca: Sígueme 2015.
- T. Wiley, *Pablo de Tarso y las primeras comunidades gentiles: reflexiones desde la Carta a los gálates* (Biblioteca de Estudios Bíblicos minor 7), Salamanca: Sígueme 2005.